

כה:

עין משפט
גון מצוה

אלו מציאות פרק שני בבא מציעא

מסורת הש"ס

קח א ב מיי מיי מיה' נולד ולצדה הלכה ט כחט עיניו עד עושי' מים ק"ב רפ"ט סוף ג: ק"ב ג מיי שם ה"ל א סוף ט: ק"ד ר"מ שם ה"ל ג סוף ט: ע"פ ט"מ ס"ה ר"פ סוף ה: ק"א ה ו מיי שם ה"ל ג ו ע"פ ט"מ סוף ט: ונחמד משה סוף ט: ט"פ ט"מ שם סוף ט: ה"ב ו מיי שם ה"ל ד ט"פ ט"מ סוף ו: ר"ב ח ט"פ ט"מ ס"ה ט"פ ט"מ סוף ט: ר"ד ח מיי מיי מיה' נולד ולצדה ה"ל טו כ"ג ט"פ ט"מ סוף ט"ה ר"פ סוף ט: ר"ב ו מיי שם ה"ל ה ט"פ ט"מ סוף ט: ר"ב ח מיי שם ה"ל טו ט"פ ט"מ סוף ט: ר"ב ח מיי שם ה"ל טו ט"פ ט"מ סוף ט: ונחמד משה ט"פ ט"מ סוף ט: ה"ב ו מיי שם ה"ל ה ט"פ ט"מ סוף ט: ר"ב ח מיי שם ה"ל טו ט"פ ט"מ סוף ט: ר"ב ח מיי שם ה"ל טו ט"פ ט"מ סוף ט:

אבן טוען. מפרש בירושלמי כשם שהאבן אינה יכולה לימחות כן אין יכולים להתפלל על רוב טובה: **שם** דמיהן. לקמן יגבי עסקא דרב ספרא אפרס בע"ה: **עד** כאן לא פליגי אלא בנשתמש בהן. לאו דוקא נשתמש דאם נשתמש לר"ע נמי חייב בנחירתן כיון דלדידיה אסור להשתמש א"כ הו' שולח יד בפקדון ואפילו החזיר אין נכך כלום דהא ר"ע סבר בפרק המפקד (לקמן דף מג:) דבעינן דעת בעלים אלא ודאי נשתמש לאו דוקא כדפרישית אלא נשכר שמוט שמוטר להשתמש קאמר דלרבי טרפון דאית ליה דמותר להשתמש חייב בנחירתן דכההוא הגאון דאי מתרמי ליה וינעא שקיל ליה חזין דהו' עילייהו שומר שכר ולר"ע דאסור להשתמש בהן פטור אלא אם לא היה מותר להשתמש היה פטור לכ"ע והיינו ככרזה: והו'

(ד) **אפי** (לחלופי כענין שמה יש שהוא סבור שאמר רגל שני): **אודיא** דדיגרי. כלי מלא וזוהי: וזו היא ששנינו. במסכת טענית (דף טו.) בחזיו המעגל: **לאו** וראו **אם נחמה אבן טוען**. אם נכסת בגשמים שנצבו הגשמים למעלה הימנו יש בגשמים יותר מדלי ואחללה עליהם שילכו: **חיישין לרמאי**. שמה שמע האובד מתאונן בין שבינו עילימי נאכדה זה יודע את סימניה וכשישמע את מולאה מכרז טעית מלאמי יקום ויתן סימניה הלך אכידתא מכרז ואינו נתון לב לומר טעית זו אכדמי ולאו סימניה: **אין לדבר סוף**. דהשתא נמי מסיק דעדמיה ואמר אם טעית היא שמאלת אלו סימניה: **אי אמרם בשלמא אכידתא מכרזי**. ולא זמזיר שם הספק אנטרין מנא לאשמועינן דלע"ג דאמר האי טעית אכדמי כרין ליתן סימנין: **אמרו ליה אין**. כסבורין שאמר להן יעמיתן ביה דלאו רמאי הוא שכן היה לו לשאול: **מסתברא**. שזה היה דעתן ממחילה ואין כאן משום מגיד וחסר ומגיד: **לא מייסין אינוס חוכס** לנפשיה. וכשהביחן ל"ד בטות היה שלא יעידו חוכסו: **מתני'** כל דבר שטופס ואוכל. אם אכידה זו דבר שיוכל להאכילו את שכר מעשיו כגון שור ותמור: **יעשה ויאכל**. ולא ימכור אותו המולא אם שבו בעליו מלדרכו של אדם נוח לו בנהמתו שהכירה בו ככר ולימיה לנעו: **רשע סוף ששיבנו לו**. שלא תאכילנו מלי דמיו ש"כ אין זו השנה: **לפיכך**. מפרש בגמרא ה: **גב' ולעולם**. וכי עד עולם זקוק זה לטפל בטורה שמירה: **שם דמיסין**. מוכרין ומנות הדמים אללו: **עגלים וסייחין**. דקין שאין עושין מלאכה: **פרנגולין**. זכרים שאין מטילין צלם: **ככהמה ססה**. עשושה ואוכלת ומטפל בה י"ב חדש דיכול להאכילה דמי צלם: **מטפל**. אנשמיטרא"ל כלע"י: **הא דרעיה הא דעפומא**. הא דקמני שלשה [חדשים] בלחך מרעה וזמן הדשלים שאין טיפולו מרובה והא דקמני ל' [יום] בזמן שאין מרעה זרין לפטמה על אכוסה ממה שבנית שדמיה וקריס: **רררבי**. [א] אוכלין הרבה הלך ג' ימים דהא אוקימנא בנכריס: **שלא יאכיל עגל לעגלים**. מן העגלים שנמלאו לא יאכיל לו דמי עגל: **עד כאן לא פליגי**. לענין להחמיצ בלכידתו: אלא

(6) י"א כר רומחה
(7) מענית י"ג.
(8) ונכר
(9) יציר ולעולם אמר שמואל
(10) יציר רש"י אמר רב יהודה
(11) ח"ס (ד' רש"י מ"ו)
(12) [לקמן ט"ו.] (1) כפ"א:
(2) מן העגלים מלא. (1) וק"ו
(3) ד"ה כ"ד.

תורה אור השלם
ו ואם לא קרוב ארזך
אליו ולא ידעתו
ואספתו אל תוך ביתך
והיה עמך עד ירח
אחרי אתו ודושתו לו:
דברים כ"ב ב

הנהגות הגר"א
[א] רש"י ד"ה רכבי טו.
גיב אלל מרביס ט"ו להסין
וקן ג"י נכס ר"ח:

לעני רש"י
אנשמיטרא"ל
[אינמיטרא"ל]
להתפק.

מוסף רש"י
ראה היאך תשיבנו לו.
שחב לו ט הפכה. שלא יאכל
בכרין כדי דמיו ומחמתו
ממנו זכרין כ"ב ב.

רבינו הגאון (הפסק)
רמאי. ופשיטין דלא מיידי
איישי חובה לנפשיה
כדאברה רוב ספא. תלמוד
ארץ ישראל טעם סימניה
בהא בנישתא אול
לכנישתא אחירתי יהיב
סימניה וזו רמאי וכן
ביוצא בו: **מתני'** כל
דבר שעושה ואוכל יעשה
ואוכל אוקימנא עד י"ב
חדש. תגיא נמי הכי כל
דבר שעושה ואוכל כגון
פורה וחמור מטפל בהן
כל י"ב חדש מכאן ואילך
ביוצא בו: **מתני'** כל
שם דמיה ומניח עגלים
וסייחין אם יוכלין לרעות
מטפל בהן ג' חדשים.
אחין ותרנגולין נדולים
מטפל בהן ל' יום. ותגיא
אחירתי תרנגולת כבהמה
גסה י"ב חדש וכל דבר
שטיפולו מרובה מסור ג'
ימיו ושאינו עושה ואוכל
ימיו שנאמר והשבתו
לו ראה היאך תשיבנו לו.
שלא יאכיל עגל לעגלים
פי לא תמכור עגל היום

אבן טוען היתה בירושלים כל מי שאבדה לו אבידה נפנה לשם וכל מי שמוצא אבידה נפנה לשם זה עומד ומכרזי וזה עומד ונותן סימנין ונוטלה וזו היא ששנינו יצאו וראו אם נמחת אבן הטוען: **מתני'** אמר את האבידה ולא אמר סימניה לא יתן לו שראוי יעד דרוש אחיך אותו עד שתדרוש את אחיך אם רמאי הוא אם אינו רמאי: **גמ'** אומר רב יהודה אמר אבידתא מכרזי ור"נ אמר גלימא מכרזי רב יהודה אמר אבידתא מכרזי דאי אמרת גלימא מכרזי חיישין לרמאי ר"נ אמר גלימא מכרזי לרמאי לא חיישין דא"כ אין לדבר סוף תנן אמר את האבידה ולא אמר את סימניה ה"ז לא יתן לו אי אמרת בשלמא אבידתא מכרזי הא קמ"ל אע"ג דאמר גלימא כי לא אמר סימנין לא מהדרין ליה אלא אי אמרת גלימא מכרזי אמר איהו גלימא ואמר איהו גלימא צריכא למימר כי לא אמר סימנין לא מהדרין ליה אמר רב ספרא לעולם גלימא מכרזי אמר איהו גלימא ואמר איהו סימנין ומאי לא אמר את סימניה ה"ז לא יתן לו: **ת"ר** בראשונה כל מי שאבדה לו אבידה היה נותן סימנין ומשכרו הרמאין והתקיניו שיהו אומרים לו צא והבא עדים דלאו רמאי את וטול כי הא דאברה דרב פפא אירכס ליה חמרא ואשכחיה אתא לקמיה דרבה בר רב הונא אמר ליה זיל אייתי סהדי דלאו רמאי את וטול ליה אייתי סהדי אמר להו דעיתון ביה דרמאי הוא אמרו ליה אין אמר להו אנא רמאה אנא אמרו ליה אנן לאו רמאי את קאמרין אמר רבה בר רב הונא מ"מסתברא לא מייתי איניש חוכתא לנפשיה: **מתני'** כל דבר שעושה ואוכל יעשה ויאכל ודבר שאין עושה ואוכל ימכר שנאמר יהושבותו לו ראה היאך תשיבנו לו מה יהא בדמים ר"מ אומר ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן ר"ע אומר לא ישתמש בהן לפיכך אם אבדו אין חייב באחריותן: **גמ'** ולעולם אמר רב נחמן אמר שמואל עד י"ב חדש תניא נמי הכי כל דבר שעושה ואוכל כגון פרה וחמור מטפל בהן עד י"ב חדש מכאן ואילך שם דמיהו ומניח עגלים וסייחין מטפל בהן שלשה חדשים מכאן ואילך שם דמיהו ומניח אווזין ותרנגולין מטפל בהם שלשים יום מכאן ואילך שם דמיהו ומניח אמר רב נחמן בר יצחק תרנגולת כבהמה גסה תניא נמי הכי תרנגולת ובהמה גסה מטפל בהן שנים עשר חודש מכאן ואילך שם דמיהו ומניח עגלים וסייחין מטפל בהן ל' יום מכאן ואילך שם דמיהו ומניח אווזין ותרנגולין וכל דבר שטיפולו מרובה משכרו מטפל בהן שלשה ימים מכאן ואילך שם דמיהו ומניח קשיא עגלים וסייחין אעגלים וסייחין אווזין ותרנגולין עגלים וסייחין וסייחין לא קשיא מה דרעיא והא דפטומא אווזין ותרנגולין אווזין ותרנגולין נמי לא קשיא ברכרבי הא בוטריא ושאינו עושה ואוכל: תנו רבנן והשבתו לו ראה היאך תשיבנו לו שלא יאכיל עגל לעגלים וסיה לסייחין אווזא לאוויין ותרנגול לתרנגולין: מה יהא בדמים רבי טרפון אומר ישתמש וכו': עד כאן לא פליגי אלא

רבינו הגאון
ה שמים וכו'. והנה מהלך
ט ו ימים היא. ואסקא
טו לא שוא מקדש ראשון
והא שוא מקדש שני
לא הטריוו באבידה
י"ב מראי מיה שחורב
בית המקדש התקיני
לו יתן מכרזין בכנסיות
וכי מדרשה שטרבו
האפיס שאומרין אבידתא
לכ למא התקיני שיהא
מוייע המצאת ששינו
ול יודיעו רוב. פי מהסס
פי ירא. ת"י אבן הטועין
היה בירושלים כל מי
שאבדה לו אבידה נפנה
ליט אבדו פי אבן נבונה
היה בירושלים והיה
כי מוצא אבידה עולה
ענה ומכרזי וזו היא
ש. נעו בפרק סדר הנעיות
הני אבדו לתן חתי
הב נעל צאו וראו אם
נכ וזו אבן הטועין. אבקש
ר"מ טפסיקו הגשמים:
סרבי' אמר את האבידה
ולו אמר את סימניה.
איר מה רב ספרא אליבא
דרי נחמן דאמר גלימא
מכרזי אכידתא אבידה
וסייחיה ומאי לא אמר
סייחיה דקאמר בכותי'
לנא אמר סימנין מבהקין
דרי. וסייחין בענין
דריב סימנין מבהקין
והו' דאית סהדי דליתיה
לו זיל י"ב כהמה.